

[Christmas Møller.]

behandlet. Men vi er naturligvis tilfredse med, at man har naaet frem hertil nu, at der er et betydeligt Mindretal her i dette høje Ting, som ikke ønsker en Udvidelse af Monopolordningen. Jeg kan godt sige, at det ved de afsluttende Forhandlinger — ja, man kan maaske ikke bruge Udtrykket, at det hang i en tynd Traad, men det drejede sig ikke om saa forfærdelig meget mere end en Kartoffel! Men det er der jo ikke nogen som helst Grund til at komme nærmere ind paa. Vi for vort Vedkommende er veltilfredse med, at man, saaledes som det fremgaar af Betænkningen, paa en Række Omraader har givet Tilslutning til vore Ændringsforslag og vore Betragtninger.

Det konservative Mindretal stiller da med en Række Ændringsforslag, som jeg kort skal motivere. Vi stiller sammen med Medlemmerne af Partiet Venstre Ændringsforslag til § 1, der gaar ud paa, at „Gær“ udgaar af 1ste Linie i § 1, 1ste Stykke. Jeg behøver kun at omtale Ændringsforslaget om Gær her, idet det jo gaar ud paa, at hele Gærspørgsmaalet tages ud af Monopolordningen.

Jeg tror, man har Lov at sige, at det efter de Forhandlinger, der er foregaaet i Udvalget, og ogsaa efter den Fremstilling, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch gav, er klart for alle, at der aldeles ikke mere er en saglig Begrundelse for at holde Spiritusfremstillingen og Gærproduktionen sammen, idet Forholdet er dette, at nye tekniske Metoder, nye Opfindelser har medført, at man uden væsentlig Spritfremstilling kan fremstille Gær. Der er derfor ingen saglig Begrundelse for at lade Gæren gaa ind under Monopolordningen. Man kan kun se Sagen paa den Maade, at den højtærede Minister for Handel og Industri har en fuldkommen ubændig Trang til at blande sig i saa at sige alting. Han har Sprit- og Gærmonopolet, han har Valutacentralen, han har mange andre Ting, og han søger, hvis man maa bruge det Udtryk, at rage mest muligt til sig og blande sig i disse Ting, og denne ubændige Trang ønsker vi at stæmme op for, fordi vi ser saaledes paa det, at det kan ikke være Meningen, at den nuværende, paa mange Omraader saa overordentlig vanskelige Tid skal benyttes til, at Staten blander sig mest muligt i Erhvervslivets Forhold.

Derfor har vi allerede ved første Behandling og senere sagt, at vi kunde ikke være med til at gennemføre et Gærmonopol ved Siden af Spiritusmonopolet. Der er ikke i Udvalget, heller ikke i de Udtalelser, som

er, fremkommet fra den ærede Ordfører Hr. Hartvig Frisch, efter vor Opfattelse givet nogen virkelig Begrundelse for, at Gær skulde ind under Ordningen.

Den ærede Ordfører siger nu, at med de Ændringsforslag, Det konservative Folkepartis Udvalgsmedlemmer har stillet, forbyder man ligefrem den Virksomhed, man giver Koncessionen, altsaa eventuelt eller rimeligvis De danske Spritfabrikker, at fremstille Gær. Deroverfor maa jeg svare, hvad jeg ogsaa har sagt i Udvalget, at jeg er ikke helt sikker paa, at den ærede Ordfører har Ret heri. I øvrigt vil det ikke være umuligt, ej heller urimeligt, at foretage en Deling som denne. Heller ikke kan jeg tro, at De danske Spritfabrikker og de Folk, der staar for Ledelsen i Sprit- og Gærindustrien i Landet, vil modsige mig, naar jeg udtaler, at deres tekniske og merkantile Duelighed er saa fremragende, at de udmærket vel vil kunne klare sig i den frie Konkurrence, der vil opstaa, i det Øjeblik Gæren bliver taget ud af Ordningen.

Jeg vil i denne Forbindelse gerne sige, hvad vi ogsaa har fremhævet i Betænkningen, at vi Konservative i Almindelighed er imod Monopolordning, men, som vi populært udtrykker det: Sprit er Sprit; dermed mener vi, at der med Hensyn til Fremstilling, Salg og Beskatning af Spiritus er et socialt Spørgsmaal af vidtrækkende Betydning. Der kan ikke være den fjerneste Tvivl om, at den omfattende Beskatning af Spiritus, vi har haft her i Landet, er en af de allervæsentligste Aarsager til, at Ædrueligheden er saa forholdsvis god i Danmark, som den er; og efter at der er naaet et saadant Resultat, mener vi ikke, man kan stille sig paa det Standpunkt at frigive Produktionen.

I Udvalget har vi derfor tilbudt den højtærede Handelsminister at gennemføre Spritmonopolet og lade Resten ligge. Men med de diktatoriske Lyster, som den højtærede Regering og Handelsministeren efterhaanden er kommet i Besiddelse af, har Ministeren været fuldkommen upaavirkelig, kan jeg sige, han har villet have sin Lov og har set saadan paa det, at naar han havde ordnet dette Spørgsmaal ved Forhandlinger med de højtærede Formænd i dette Ting og i det andet høje Ting og havde ordnet det ved Forhandlinger med den Virksomhed, der skal have Koncessionen — Handelsministeren nikker, saa jeg kan forstaa, han er enig i det —, saa havde Rigsdagen kun at acceptere det udmærkede Resultat, som Diktatoren havde fremlagt for os.